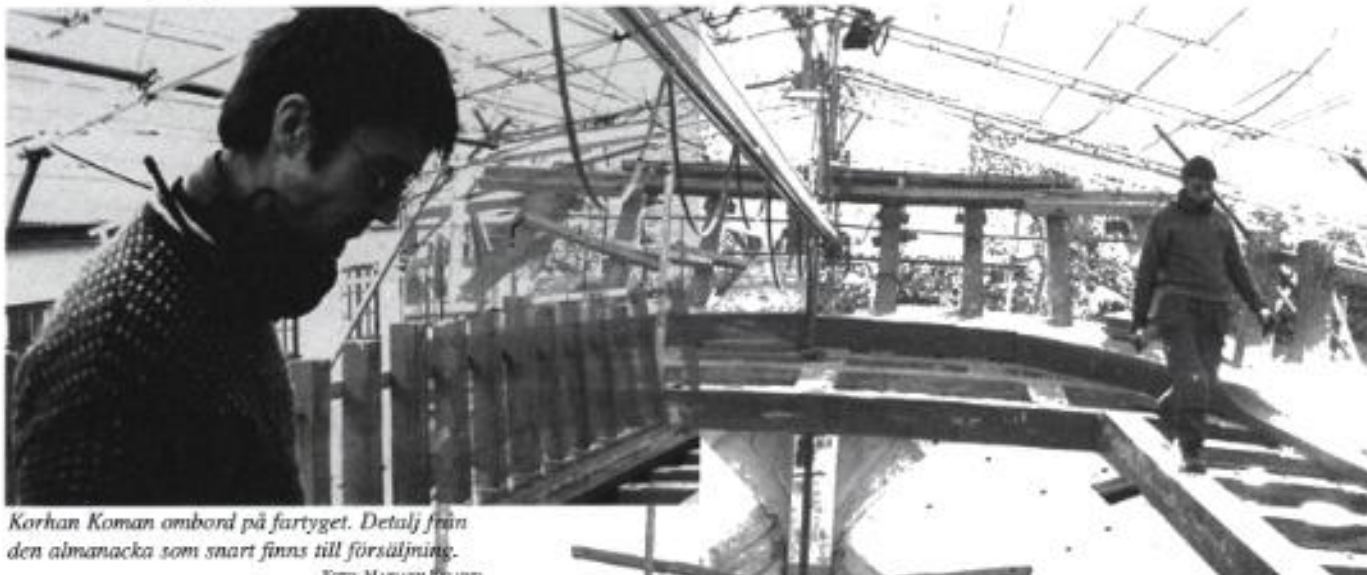

Fartyget får inte röra sig hur som helst

Korhan Koman ombord på fartyget. Detalj från den almanacka som snart finns till försäljning.

FOTO: MARIANNE PELJANI

Till våren börjar vi lägga däck. Under vintern ligger virket, sibirisk lärk, och torkar i verkstadslokalen.

Ett stort och tungt moment är att tillverka och montera luckkarmarna som Åsa Egerquist och Robert Jonsson arbetar med nu. Karmarna är 150 mm tjock ek.

Sjöfartsverkets krav är att karmarna ska vara 600 mm över däck för att förhindra vatten från att strömma in om fartyget kränger kraftigt.

Förbultningen sker rakt uppifrån och ned i karveln i längskeppsled och i däcksbalken i tvärskeppsled. Det är viktigt att karmarna kan stå emot trycket när däck drevas. Därför har vi låtit karveln komma upp med en liten fals som läser karmen. Karveln i sin tur är förankrad i däcksbalkarna med laxstjärter. Måste däck vara så starkt – det är ju bara ett tak att gå på, kan man fråga?

Ja, det måste det. Man kan göra ett experiment för att visa däckets funktion ur ett rent geometriskt och kraftupptagande perspektiv.

Ta en kartong, till exempel ett gammalt mjölkpaket. (jag har alltid tyckt att Arla ska sponsra Briggen), pröva att vrida paketet när det är helt. Det visar sig vara ganska vridstyvt. Ta nu en sax och klipp ett hål om 5x10 cm i sidan på paketet och vrid det; genast har det blivit mjukare.

Man ser också vilken rörelse som uppstår och vad vi måste motarbeta.

Hela ovansidan vill arbeta i diagonalled, avståndet från hörn till hörn kommer att öka och minska om vartannat.

Som motåtgärd kan man tejpa ett kryss över mjölkpaketet, redan då har man motverkat mycket av rörelsen.

Men vad gör vi på fartyget? En tydlig åtgärd är de diagonaljärn som ska ligga ovanpå däcksbalkarna. Järnen fälls ned så att ovankanten livar med däcksbalkarna och spikas därpå rakt ned i balkarna. För att ytterligare förbättra låsningen svetsar vi ihop järnen där de möts.

Detta blir också vårt nästa arbetsmoment under hösten.

En annan åtgärd för att minimera rörelserna i däck, och följaktligen i hela skrovet, är drevningen av däck. Drevningen är i första hand till för att täta däck men det har även en annan funktion.

Rörelsen på diagonalen, som jag beskrev tidigare, skulle också ge upphov till att däcksplanken försköts i förhållande till varandra i längskeppsled. Någon egentlig låsning plank till plank finns inte, men drevningen med sin kilkraft blir en betydande friktion.

Med detta givet förstår man vikten av

att allt läses utåt mot skrovsidorna. Runt hela fartyget löper således ett inre vaterbord. För att det ska fungera som stopp sänker vi ned det i däcksbalkarna. Därigenom får vi en stoppklack mot skrovet.

Dessa förband, de inre och yttre vaterborden, är som en ring runt hela däck. Inre och yttre vaterborden bultas ihop horisontellt genom berghulten och däck fästs ihop med skrovsidan.

Därmed är vi framme vid läsarförfrågan.

I förra numret efterfrågade vi den märkligaste sjösättnings-tekniken. Vi har ännu inte fått några förslag men jag väntar och hoppas.

Frågan till nästa nummer är en kugg-

fråga: Vilken typ av byggnad är lämpligast som Briggenverkstad?

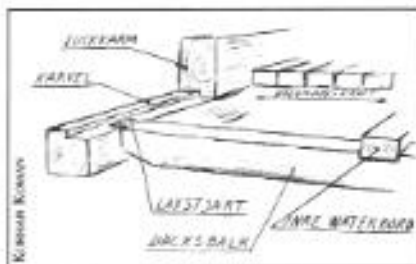
Alt 1 Befintlig kanonverkstad

Alt 2 Ponton med hallbyggnad belägen där pålningsarbeten ska utföras

Alt 3 Provisorisk uppvärmd hallbyggnad på kajen

När ni har klurat ut det kan ni mejla rätt svar till Statens fastighetsverk, e-post: sfv@sfv.se. Lycka till! ■

KORHAN KOMAN, SKEPPBYGGMÄSTARE

VD TAR ORDET CHRISTINA FESTIN

Många varma tack

Tack till alla som stöttat och hjälpt "Stockholmsbriggen" under hösten. Det har varit mängder av insatser som främjar försäljning och genererar intäkter samt gör att bygget fortskrider och marknadsför "Stockholmsbriggen" vida omkring.

- Tack till blockgruppen som inte bara tillverkat många ytterst välgjorda block, man lyckas också sälja en hel del, bland annat till Sjöhistoriska museet inför årets julmarknader.

- Tack till den frivilliga grupp av biträdande skeppstimmermän som arbetar regelbundet, ingår som en del av byggstyrkan - och gör att vi håller styrfart.

- Tack till alla föreningsmedlemmar som guidar, bemannar fester och evenemang, ordnar pubaftnar, administrerar seglingar och ger support till såväl teknik som logistik i projektet.

- Tack till Er som arbetat på kansliet med värdefull service.

- Tack för support i form av uppmuntran och idéer inför fortsatt verksamhet.

- Tack också till alla Er som förlägger möten, träffar och fester hos oss. Det är en verksamhet som ger en försmak av framtida möjligheter ombord. Som när exempelvis Bengt Westerberg firade sin 60-årsfest hos oss, det blev en annorlunda och helt oförglömlig kväll!

En förutsättning för projektets fortsatta verksamhet är Ert stöd även i framtiden; en annan förutsättning att lokalfrågan löses för såväl kontor som verkstad och den omfattande publika verksamheten.

I skrivande stund har fastighetsverket föreslagit präm på vattnet eller tält på kajen!?

Den framställan som Stockholmsbriggen AB har gjort om bidrag från Stockholms stad är under handläggning.

Varma hälsningar från Östra Brobänken ■

Succé på Skeppsholmen!

Att segla båtar man byggt själv är aldrig fel. Det tyckte i alla fall de barn som passade på att göra barkbåtar.

Oj, så många som kom till Briggen, hela tiden. (Lilla bilden).

Strålände sol, glada barn, läckra laxmackor och härliga hembakta bullar.

Den 13 september kryllade det av folk på kajen och runt Briggen.

Årets Skeppsholmsdag lockade massor av folk och skeppskocken Oscars delikata smörgåsar tog slut redan vid tredan. Kön till mat och kaffe ville aldrig ge sig.

Ett trettiotal Briggenmedlemmar sålde lotter, visade fartyget, värmda bullar, hjälpte barn att bygga barkbåtar, sålde segelkvadrater, filade på koffernaglar av silver, lagade mat åt de frivilliga eller visade upp blockgruppens imponerande arbete med Briggens block av ek.

Ekonomiskt gav dagen ett strålände resultat - tillräckligt för att betala en timmerman i flera månader.

Dessutom - något som inte kan mätas i pengar - fick vi mängder av underskrifter på protestlistorna mot uppsägningen av Stockholmsbriggen AB. Stödet för att vi ska få stanna i våra lokaler växer hela tiden.

Vi fick också tillfälle att visa bygget och berätta om projektet för ett stort antal nya intresserade. Guiderna visade Briggen för i runda tal 400 intresserade personer.

Vi som var med den dagen kan känna oss stolta! ■

KERSTIN OTTERSTÅL

Fårtalgen är färdig och levererad

Det kom en dansk fiskebåt glidande in till Skeppsholmen. Ombord fanns Sören Nissen och 200 kilo fårtalg.

En del av er kommer säkert ihåg att det var Sören som borrhade hålet till propellern och kontrollerade att allt blev rätt.

Sören är en av Danmarks absolut mest erfarna skeppsbyggmästare. Han har varit Gustafs mentor och följt projektet sedan starten. Han har också varit med och lett byggandet av "Linden" och "Albanus"

samt byggt, renoverat och sjösatt ett otal skutor på varvet i Danmark.

Nu har han uppdraget att organisera och genomföra "Stockholmsbriggens" sjösättning. I god tid har han därför kokat fram och levererat den fårtalg som ska användas för att smörja in fettskon som "Stockholmsbriggen" ska glida i vid sjösättningen.

Med sig hade han också modellen över hur en stapelavlöpning går till. Välkommen till Skeppsholmen och studera inför sjösättningen. ■ STURE HAGLUND

Börja julen på Briggen...

...med vårt läckra julbord

Vi börjar med het glögg ombord på fartyget och sätter oss sedan till bords i den stämningsfullt upplysta kanonverkstaden.

Bufféerna står dukade med lækkerheter från hav och skog, det bästa av den traditionella julmaten och alla tillbehör.

Under kvällen kommer kända trubadurer, körer och gycklare att underhålla oss.

Vi har sittningar måndag-torsdag, 8-11

och 15-18 december med start klockan 18. Lunchbufféerna serveras toresdag-fredag den 11-12 och 18-19 december klockan 13-16.

Priset är 350 kronor/kuvert. Skynda dig att boka en kväll i en miljö som inte liknar något annat. Förra året kunde vi inte ta emot alla som ville komma.

Ring kansliet, telefon 545 024 10 eller mejla till info@stockholmsbriggen.se. ■

...och speciella julmarknad

Välkommen till julmarknaden lördagen den 13 december mellan klockan 11-16; medlemmar, vänner, barn och barnbarn.

Börja julfirandet hos oss i fin Briggen-stämning. Det finns varm glögg, pepparkakor, kaffe med mera. Dessutom har vi fiskdamn och givetvis visning av fartyget.

Viktigast av allt - vi har massor med förslag på vackra och unika julklappar, saker som är speciellt framtagna för Stockholmsbriggen.

Det finns saker gjorda av Briggenek,

handslipade och oljade, Stig Fyrings underbara snaspas som är graverade och signerade och Molly Olssons fina silversmycken i form av en koffernagel.

Mariann Eklund, EFX Art & Design, har gjort en vacker väggulmanacka där varje månad har fantastiska bilder från fartygsbygget.

Du hittar böcker, tröjor, spel, muggar och utsökta såser till julbordet från Pontus Collection.

Välkommen till kanonverkstaden på Östra Brobänken och till Ditt fartyg. ■

EFTERLYSE

Briggen behöver en kassaapparat!

Har Du en gammal kassaapparat över, att skänka eller sälja billigt, tar vi gärna emot den!

Mejla eller ring Per Landqvist, telefon 08-545 024 10, mobil 070-441 88 26 eller per@stockholmsbriggen.se.

I förra bladet efterlyste vi en hyvelbänk och en svarv och fick napp direkt! Dem har vi haft stor glädje av.

NOTIS

Årets Scandinavian Boatshow den 5-9 november finns vi på en mycket bra plats, som är 18 kvm, i den långa gång- en utmed A-hallen.

Vi fokuserar på att marknadsföra Briggenprojektet, julbufféerna, sälja lotter och resterande segel, ragga sponsorer och nya medlemmar.

Vill du hjälpa till? Kontakta Per Landqvist, se notisen till vänster.

BESÖK SEN SIST

Åååå, fantastiskt, neej, hur kan hon?! Hjälpa, otroligt, vad gör hon nu? Whoouu, ååååå, mera!

Publiken jublade och var verkligen med på noterna när Karin Kriström från Cirkus Cirkör gjorde sig hemmastadd i kanonverkstaden.

Något att ta efter i vårt dagliga arbete?

KALENDARIET

5-9 november Båtmässan i Älvsjö

12 november Pub Briggen

18.00 i kanonverkstaden. Torbjörn Dalnäs snackar om sjömannspråk: Har du tänkt på varför det heter "den röda träden"?

26 november Pub Briggen

18.00 i kanonverkstaden. Program ej fastställt. Se Briggens hemsida senare!

3 december Uppesittarkväll

18.00 i kanonverkstaden. Vi dricker glögg och slår in julklappar till julmarknaden den 13 december. Snygga paket!

13 december Julmarknad

11.00-16.00 i kanonverkstaden.

Sjöhistoriska museet

Kom ihåg att Briggenmedlemmar har fritt inträde på tisdagsföredragen!

4 november kl 18.30, filmsalen

Från stjärnor till satelliter - konsten att navigera. Marie Rådbo, universitetslektor i astronomi vid Göteborgs universitet berättar om hur människan i alla tider tagit rymden och stjärnhimlen till hjälp. Något som gäller än i dag.

11 november kl 18.30, filmsalen

Stockholm-Istanbul. Love Enqvist, konstnär, följer upp sommarens installation i Galleri Östberg med att visa bilder och berätta hur kajakturen genom Europa faktiskt blev. Vad förenar Europa bortom storstädernas hets?

18 november kl 18.30, filmsalen

Extrem jorden runt-segling. Anna Drougge, kappseglare, berättar och visar bilder från sina två jorden runt-kappseglingar Whitbread och Volvo Ocean Race.

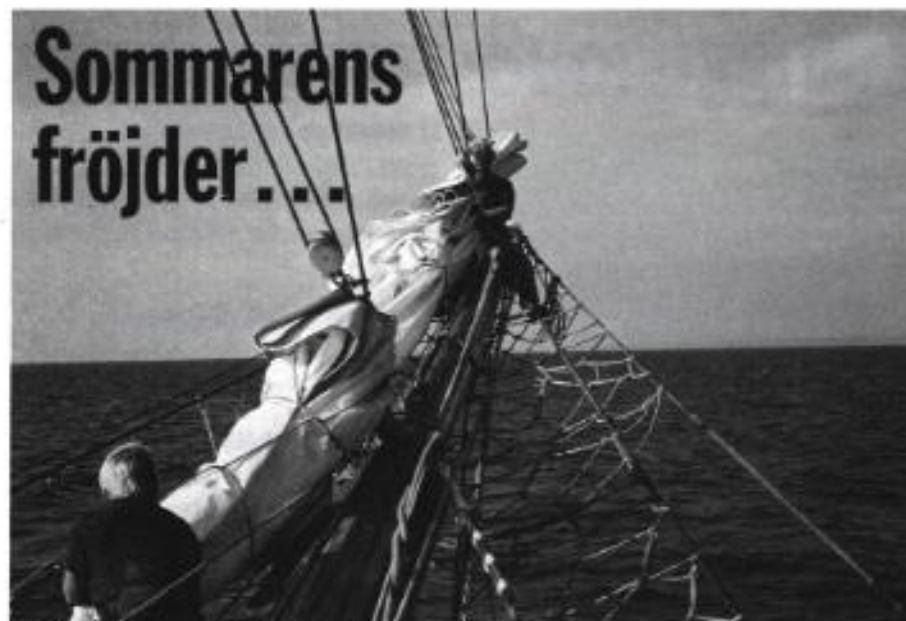
25 november kl 18.30, filmsalen

Kriminalvård för unga till sjöss - är det något att ha? Anders Roxe, sjökapten, berättar om de omdebatterade seglatserna med kriminella pojkar.

2 december kl 18.30, filmsalen

Ubåten "Halland" i Medelhavet 2000. Fredrik Utterström, dåvarande sekond och nuvarande chef på "Halland", berättar och visar bilder från ubåten "Hallands" resa till Medelhavet. Där provades en svensk ubåts förmåga att operera i ett varmare hav och i internationella operationer.

Sommarens fröjder...

Med "Linden" mot Gdansk.

I väntan på att vårt eget stolta fartyg ska stäva ut på de sju haven ordnar föreningen Briggen ett antal korta och långa medlemsseglingar varje år.

I slutet av augusti gjorde ett 30-tal Briggenvänner en dagssegling i Stockholms skärgård med Stiftelsen Solnaskutans "Constantia".

På Segelskutans dag seglade vi med

stiliga tremastade skonaren "Marité", kanske för sista gången om fransoserna köper henne.

Längre seglingar har vi gjort med Allan Palmers pärla "Nordboen" och med tremastaren "Linden", som båda seglar under åländsk flagg.

"Linden" skulle till Gdansk i Polen för en veckas chartersegling, och vi fick möjlighet att fylla fartyget på "benet" Mariehamn-Visby-Gdansk. Sexton

medlemmar mönstrade på för en härlig segling i augusti. Segling över öppet hav är något visst!

Att krypa till kojs medan kapten Pasi och hans besättning har vakten, när Östersjön väsnas mot bordläggningen och riggen knirkar – den känslan stannar kvar länge! Strax utanför Gotland fick vi dessutom ta ett spännande dopp mitt ute i havet – och några av oss blev pinsamt varse hur tung kroppen är när man måste baxa den upp för en lejdare för att komma ombord igen.

Från måndag till onsdag seglade "Linden", dag som natt, i tilltagande dyning och ökande vind. Bitvis blev det riktigt tufft.

Stjärnklara nätter med svärmar av stjärnfall, en kvällsbastu och en svalkande öl på däck – livet på "Linden" gav en försmak av hur blir att segla med "Stockholmsbriggen".

Det kändes exklusivt att glida in i Gdansks gamla stadskärna och lägga till på Motlava-floden vid Targ Rybny-torget – helt jämförbart med Kornhamnstorg eller Skeppsbron. Och ganska vemodigt var det att bära iland sjösäckarna nästa dag för att ta sig hem med Polferries gamla färja.

Men, som sagt – känslan stannar kvar länge! ■ KERSTIN OTTERSTÅL

SISTA ORDET

GABRIELLA JANSON, ORDFÖRANDE I FÖRENINGEN BRIGGEN

Varmt välkomna alla nya medlemmar i Föreningen Briggen!

Det är med stor glädje jag kan berätta att medlemsantalet i föreningen ständigt ökar och att vi på några månader närmar oss 3 800-strecket. Bara under september fick vi 42 nya medlemmar.

Höstens välmatade och gedigna program, med medlemsseglingar, pubaftnar, maritima föredrag, konserter, "Öppet Skepp" och inte minst en mycket lyckad Skeppsholmsdag, har lett till att många valt att bli medlemmar i Briggen.

Vårt arbete för att vara kvar i kanonverkstaden bär frukt i form av tillströmningen av namnunderskrifter på uppspölistorna. I dagsläget har över 11 000 personer från vitt skilda delar av Stockholm med omnejd och från hela landet skrivit på för att Briggen skall få vara kvar i sina lokaler.

Listorna finns på Briggens kansli och

på www.stockholmsbriggen.se. Det finns fortfarande möjlighet att skriva på innan de lämnas över till fastighetsverket inom kort.

Det stora antalet namn på listorna visar klart att stockholmarna och många människor ute i landet stöder Briggenprojektet och vill att vi ska få vara kvar i kanonverkstaden på Skeppsholmen.

Med Briggenbladet följer inbetalningskortet för medlemsavgiften. Vi hoppas att alla fortsätter att vara medlemmar.

Nu när det börjar lacka mot jul, tänk på att ett medlemskap är en utmärkt julklapp, som räcker hela året.

Med närmare 3 800 medlemmar som betalar 200 kronor blir medlemsintäkterna så stora att de är en viktig post för att kunna hålla byggtakten.

Slutligen: Ni som planerat att köpa segel, passa på innan seglen tar slut. Gör som Kungen – köp segel till Din familj!

En kvadratmeter segel kostar 2 500 kronor; många har köpt segel i 50-års-present, bröllops- eller dopgåva eller julklapp. Själv har jag, köpt segel till mig själv, i julklapp till min man och i dopgåva till min guddotter.

När man köper den symboliska segelkvadraten får man en kvadratdecimeter riktig segelduk som är snygg att rama in.

Dessutom får man skriva sitt namn i "Stockholmsbriggens" segelritning. Din segelkvadratmeter bär Ditt namn för all framtid, samtidigt som Du blir ständig medlem i Sällskapet Segelsättarna. Och varje gång Du ser "Stockholmsbriggen" under böljande segel kan Du glädjas!

Alla vi medlemmar behövs för att "Stockholmsbriggen" ska komma i sjön! Varje bidrag är mycket värdefullt och uppskattat!

Väl mött hos Föreningen Briggen i vår lokal 117 på Östra Brobänken! ■

STOCKHOLMSBRIGGEN

BRIGGENBLADET NUMMER 4 • OKTOBER 2003

FÖRENINGEN BRIGGEN • ÖSTRA BROBÄNKEN SKEPPSHOLMEN • 111 49 STOCKHOLM
TELEFON 08-545 024 10 • FAX 08-545 024 11 • POSTGIRO • 873663-9 • WWW.STOCKHOLMSBRIGGEN.SE
BRIGGENBLADET GIBS UT AV FÖRENINGEN BRIGGEN • REDAKTÖR MARGARETA LANDSTRÖM
ANSVARIG UTGIVARE GABRIELLA JANSON • TRYCK BG-BUTIKEN STOCKHOLM 2003